

Makoviny

Tam, kde pramení strieborná rieka Kysuca, ktorá dala meno celému kraju, leží medzi Javorníkmi a Turzovskou vrchovinou obec Makov. V tejto malebnej obci je naša školička, plná malých zrníek. Tieto zrnká sú veľmi činorodé a aktívne. Z ich usilovnosti a činnosti je vytvorený tento časopis.

Prváčikovia

Tak ako vždy na začiatku školského roka do školy prichádzajú malé detičky s úsmevom na tvári. Sú to naši malí prváčikovia. Tešia sa na nových kamarátov, nové zážitky a kopec zábavy. Nebolo tomu inak ani tento rok. Do našej školy prišlo 14 usmiatych tváričiek. Niektorí nevedeli, čo ich čaká, tak sa aj trošku báli. Po pár dňoch strávených v škole strach z tvári zmizol, nahradil ho úsmev. Žiaci sa zoznámili s priestormi školy a s inými žiakmi :) Naším malým kamarátom prajeme, aby na našej škole prežili krásne roky svojho detstva.

Kristína Kamenovská, IX. A

Október – mesiac úcty k starším

„Dbajme, aby nám staroba nezanechala vrásky aj na duši, keď ich už robí na tvári“

Prišla jeseň. Kvety pomaly odkvitajú, ovocie dozrelo. Aj v živote každého dospelého človeka nastáva čas, keď jeho deti dospelujú a prežitie roky na ňom zanechávajú svoje stopy. Tvár mu zdobia vrásky, vlasy osivejú a už nedokáže držať krok s mladšími, so svojimi deťmi či vnúčatami. A práve preto si v októbri spomíname na našich deduškov a babičky. Na všetku tú ochotu a starostlivosť. Na to, že sa o nás starali, vychovávali nás, rozprávali nám zážitky zo svojej mladosti... Nadišiel čas, aby sme im ukázali, ako nám na nich záleží. Niektorí naši starkí už dávno nechodia do práce. Ich deti sa odsťahovali a oni zostali sami. Boľavé nohy ich často uväznili doma. Nežiada sa im hluk mesta, či rezkých tónov moderných pesničiek z rádia. Nadovšetko však túžia po prítomnosti a láskavom slove svojich najbližších. Túžia po pochvale koláča či natretého plota. Síl im už veľa nezostalo. Chcú však byť ešte aspoň trochu užitoční a nápomocní. Dajme im dôvod na radosť. Netreba drahé dary. Stačí pár drobností a určite im to vyčarí úsmev na tvári. Pomoc v kuchyni, návšteva či pohladenie. Vážme si ich, pretože nie každý starých rodičov má. Dokážme im, že sú to tí najlepší starí rodičia na svete a bez ich veselých pesničiek, tvarohových buchiet, pletených ponožiek, ale ani zapletaných vrkočov by sme si život nevedeli predstaviť.

Veronika Šupčíková, IX. A

MAKOVINY

Makoviny

TOTO SME ZAŽILI

- **Hamlet, Jánošík, Krysař...**

Tieto mená, i mnohé iné, sa spomínali 1. 10. 2012 v DK Makov počas výchovného koncertu, ktorý bol venovaný žiakom 2. stupňa. **Náplňou výchovného koncertu boli slávne muzikálové hity.** Tie nám zaspievali Jaroslav Gažo zo skupiny Arzén a Radko Blažej zo skupiny Aja. Zaujímavé boli i ich vstupy medzi jednotlivými piesňami. Naši žiaci nezaháľali a pripojili sa spevom.

- **Doprava - doľava**

Dňa 1.10.2012 sa žiaci prvého stupňa zúčastnili **výchovného koncertu na tému Základné pravidlá cestnej premávky.** Prostredníctvom veselých autorských skladieb, hraných scénok a hovoreného slova sa žiaci oboznámili so základnými pravidlami cestnej premávky napr. bezpečný prechod cez cestu. Programom nás sprevádzali výborní herci a speváci Jaroslav Gažo a Radko Pažej, ktorí priniesli veselú atmosféru. Celý program bol sprevádzaný obrazovou videoprojekciou a samozrejme živou hudbou v podaní autorov. Ďakujeme za veselé učenie dopravnej výchovy a tešíme sa na ďalšie hudobné stretnutie.

- **INCHEBA BRATISLAVA**

Žiaci 7.-9. ročníka navštívili známe výstaviisko –Inchebu Bratislava, kde sa zúčastnili na 3 výstavách. Výstavu Ľudské telo-The Human Body mali možnosť absolvovať

v sprievode medika. Žiaci mohli nazrieť do vnútra ľudského tela (svaly, cievy, nervy...), vidieť, aké následky pre zdravie človeka má fajčenie(sčernalé pľúca fajčiara), prejedanie sa alebo konzumácia veľkého množstva alkoholu. Na Bibliotéke - medzinárodný knižný veľtrh, kam sme sa presunuli, vládol čulý ruch. Konali sa tam literárne besedy, deti zbierali autogramy od známych osobností (Ľ.Feldek, T.Heribanová, D.Hevier...) a kupovali zaujímavé aj cenovo výhodné knižné tituly. Ani výstava minerálov, drahých kameňov a fosílií Minerály Bratislava, ktorú sme ešte stihli navštíviť, nás nesklamala.

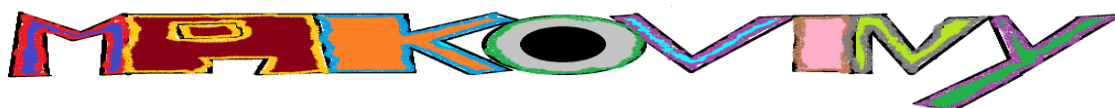
Vybrúsené a vyleštené minerály, horniny či polodrahokamy nás lákali svojou farebnosťou a tvarmi. Z výstaviiska sme odchádzali spokojní a plní nových silných zážitkov.

Deň ovocia a zeleniny

V rámci našich aktivít na škole sme sa zapojili do vytvárania rôznych postavičiek, zvieratiek a predmetov. To všetko sme museli vytvoriť z ovocia a zeleniny. Za triedu sa mali odovzdať 3 a viac výrobkov. S úsmevom na tvári môžem povedať, že sa nám to podarilo. Vytvorili sme veľmi famózne výrobky, to dokazuje, že žiaci na našej škole sú veľmi šikovní a kreatívni. Dúfam, že sa im v tom bude dariť.

Monika Bittalová, IX. A

Makoviny

VTIPY

- ✚ Rodičia hovoria, že cenné veci do školy nepatria. Tak prečo tam posielajú nás?
- ✚ Pani učiteľka na hodine slovenčiny vysvetľuje žiakom spodobovanie:
  - Písmenko "v" sa v niektorých slovách spodobuje na "f". Napr. fčela, predfčerom, doftedy,... A teraz mi vy uveďte nejaké príklady.
  - No tak napríklad faňa.
- ✚ Viete čo znamená skratka ZRPŠ?
  - Zajtra ráno podpálime školu.
- ✚ Pýta sa Jožko pani učiteľky:
  - Pani učiteľka, je správne, aby som bol potrestaný za niečo, čo som vôbec neurobil?
  - Nie, Jožko, vôbec
  - To mám šťastie, lebo ja som si neurobil domácu.

Zaujímavosti o škole

Ako sa volá najväčšia vodná elektrárňa na svete?

Tri tiesňavy.

Kto vymyslel periodickú tabuľku prvkov? Dmitrij Ivanovič Mendelejev.

Kto je Mária Ďuričková?

(vl. menom Mária Masaryková, rodená Piecková) (* 29. september 1919, Zvolenská Slatina - † 15. marec 2004, Bratislava)

- bola slovenská spisovateľka, prekladateľka, scenáristka a autorka literatúry pre deti a mládež. Svoje prvé diela začala publikovať v rôznych

časopisoch (Zornička, Ohník) a jej prvý knižný debut vyšiel v roku 1954.

- Ako robia včely vosk?
  - je prirodzený produkt, ktorý vzniká metabolickou prestavbou medu a peľu v tele niektorých druhov čiel. U včely medonosnej je producentom robotníčka v 12. až 18. dni svojho života. Vzniká biela tvarohovitá hmota.

- Aká vysoká môže byť žirafa?

Samci dosahujú výšku 4,8 až 6 metrov a hmotnosť 900 kg. Samice sú obyčajne trochu menšie a ľahšie. Domácim prostredím žirafy sú savany Afriky. Žirafy môžu žiť aj samostatne, často sa však zokupujú do čried.

Michaela Zajacová, IX.A

MAKOVINY

Makoviny

Mikuláš v Makove

V kalendári sa objavil december. S týmto mesiacom sú už tradične späté viaceré sviatky. Jedným z nich je i Mikuláš. Žiaci ZŠ Makov ho privítali stredu 5. 12. 2012 v DK Makov. Na začiatku Mikuláša potešili svojím vystúpením deti z folklórneho súboru Makovníček. Potom Mikuláš so svojimi pomocníkmi, anjelmi, rozdával deťom darčeky - balíčky sladkostí. Veľká vďaka patrí p. uč. Elene Rusňákovej, p. Antonovi Stolárikovi a p. Ladislavovi Melicherovi, zástupcom neinvestičného fondu Makové zrnká, za zabezpečenie balíčkov pre deti a p. Mojmírovi Pisárikovi.

Ďakujeme!

Pán učiteľ, na slovíčko...

Natália: Dobrý deň, pán učiteľ!

P. uč. Olšovský: Dobrý deň!

Natália: Aké krúžky máte v tomto školskom roku?

P. uč. Olšovský: V tomto šk. roku môžu žiaci navštevovať Floorbalový krúžok, Basketbalový krúžok pre chlapcov a dievčatá (pre mladších a starších žiakov), vediem aj krúžok Futbal- prípravka pre žiakov 1.-3. ročníka.

Natália: Zapojili ste sa do nejakých športových súťaží?

P. uč. Olšovský: Áno, zapojili.

Natália: Aké to boli súťaže?

P. uč. Olšovský: Žiaci sa zapojili do týchto súťaží: Cezpoľný beh v Čadci- okresné kolo, Stolnotenový turnaj v Čadci- okresné kolo, Mikulášsky turnaj vo futbale v Krásne nad Kysucou.

Natália: Teda, pekné aktivity. Organizovali ste v škole nejakú súťaž?

P. uč. Olšovský: Áno, zorganizoval som pingpongový turnaj pre žiakov našej školy.

Natália: Pamätáte si umiestnenie žiakov?

P. uč. Olšovský: Vyhral Patrik Blažek, druhý skončil Lukáš Masnica, tretie miesto získal Filip Pavlík.

Rozhovor poskytol: Mgr. Stanislav Olšovský, učiteľ TV

Rozhovor sprostredkovala: Natália Strížová, IX. B

Okresná súťaž v cezpoľnom behu

Dňa 25. 9. 2012 sa uskutočnilo Obvodné kolo v cezpoľnom behu. Usporiadateľom bolo CVC Čadca a OR SASS Čadca. Z našej školy sa zúčastnilo **jedno družstvo chlapcov** v zložení:

Michael Záhumenský   Patrik Blažek

Lukáš Masnica

a **jedno družstvo dievčat** v zložení:

Monika Bittalová

Gréta Kučaviková

Adéla Plevová

Družstvo chlapcov skončilo v súťaži na **3. mieste** a družstvo dievčat na **5. mieste**.

Najlepší výkon podal Patrik Blažek, ktorý dobehol do cieľa ako štvrtý z celkového počtu 45 súťažiacich.

Blahoželáme obom družstvám k úspechu.

Paťovi Blažekovi osobitne želáme ešte veľa podobných úspechov.

Natália Strížová, IX. B

Makoviny

ČÍM BUDEM

- Každoročne stoja žiaci 9. ročníka pred dôležitým výberom, pred výberom strednej školy. Tak tomu bolo aj v tomto školskom roku. Dňa 5. 10. 2012 sa na našej škole uskutočnili Dni voľby povolania. Táto aktivita sa konala v spolupráci s CPPP a P v Čadci. Našu školu navštívili Mgr. Mravcová a Mgr. Čuboňová. Najskôr vypracovali žiaci orientačný intelektový test a potom test záujmov. Žiaci a ich rodičia mali možnosť konzultácie ohľadom svojho budúceho povolania.
- Dni voľby povolania predchádzali ďalšej aktivite, ktorej sa naši deviatiaci zúčastnili. Bol ňou Medzinárodný veľtrh- Burza stredných škôl 16. 10. 2012 v DK Čadca. Táto aktivita bola realizovaná v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Čadci. Žiakom zabezpečili bezplatnú autobusovú prepravu prostredníctvom SAD Žilina. Žiaci získali cenné informácie o možnosti štúdia na jednotlivých stredných školách.

Naša tvorba

Lekár už od malička

To čím chcem byť, som rozmýšľal už v detstve. Veľmi na mňa vplývalo to, že babka bola zdravotnou sestrou, že ako dieťa som býval často chorý. Preto som chcel vždy pôsobiť v zdravotníctve.

Ako malý som chcel byť detským obvodným lekárom. Fascinovalo ma to čo robil MUDr. Koša. Ja som však bol vždy divák televízie. Hlásateľka hovorí: „V ďalšom diele seriálu Nemocnice na okraji mesta sa dozvieme, že ...“ Tento seriál vo mne vzbudil túžbu pracovať ako ortopéd. Naprávať kosti, ošetrovať ľudí. Skrátka som chcel ľuďom v bolesti pomáhať. Potom som chcel stále pracovať na ortopédii, až dovtedy kým som nezačal hrať hokejbal. Nikto odtiaľ nechcel nosiť prilbu, aj napriek dohováraniam trénera, rodičov. Netrvalo ani pol roka a dostal som hokejkou po ústach. Zacítil, že zuby nie sú tam kde majú byť. Hneď sme naštartovali auto a išli do Martina na kliniku maxilofaciálnej chirurgie a stomatológie. Ošetrili mi to a išiel som domov. Samozrejme som potom musel absolvovať veľa posedení na zubárskej stoličke u mojej zubárky. Jej práca ošetrovania zubov a ďasien, vrútenie brúsenie zubov ma naštartovalo a začal som uvažovať o povolaní stomatológa. Keďže, úraz sa mi stal nedávno a prácu zubára som pocítil na vlastnej koži, tak odvtedy si myslím, že by ma tá práca bavila. Veľa ľudí vraví, že ten zvuk vrtačky nemôžu ani počuť. To som si myslel dovtedy aj ja. Ale, ja si myslím, že keď dentista pracuje správne a s citom tak pacient pocíti bolesť iba minimálne. Pomoc ľuďom v bolesti je podľa mňa krásne povolanie. Netreba sa zľaknúť klebiet bojzlivých ľudí. A zväžiť si to sám. Prezradil som to rodine a oni to hneď mojej zubárke povedali a ona reagovala s úsmevom: „Mohol by si byť nás je hrozne málo.“

No, je to však hudba budúcnosti a môže sa to ešte tisíckrát zmeniť. Nemyslím si však, že mi to niekto vyhovorí, ale môže ma napadnúť ešte mnoho iných vecí. No toto povolanie sa mi zdá mne najbližšie.

Lukáš Melicher, ZŠ Makov VIII. A trieda

Makoviny

Ťaháky 😊

Nie každému sa chce učiť zložité vzorce, dlhé poznámky a texty z učebníc, a preto vám ponúkame pár webových adries, pomocou ktorých sa tieto naoko zložité veci naučíte ľahšie a zábavnejšie. Prvé tri sú určené hlavne pre deviatakov, ktorí si práve teraz volia strednú školu. Dúfame, že vám pomôžu 😊

www.zoznamskol.eu
www.svslm.sk
www.stredneskoly.sk
www.oskole.sk
www.referaty.atlas.sk
www.skolahrou.sk
www.bezkriedy.sk
www.wikipedia.org

Pre našich najmenších pripájame mini ťaháček na hodinu ťažkej slovenčiny.

A aby sme nezabudli na tých starších, pomôckou pre nich bude prehľad rokov 2. svetovej vojny

23.8.1939- Nemecko a ZSSR podpísalo pakt o neútočení
1.9.1939- Začiatok 2. svetovej vojny- Nemecko zaútočilo na Poľsko

3.9.1939- Anglicko a Francúzsko Vypovedalo vojnu Nemecku

Leto 1940- Nemecko zaútočilo na Anglicko letectvo

27.9.1940- pakt troch (Nemecko, Japonsko, Taliansko)

22.6.1941- Nemecko napadlo ZSSR

sep.1941- Leningrad-900 dní blokovani

1.1.1942- 26 štátov podpisuje v Washingtone deklaráciu

o spoločnom boji proti agresorovi

júl 1942- Bitka o Stalingrad- veľmi ťažké boje

6.jún 1944- Vylodenie v Normandii- operácia Overlord

7.5.1945- Podpísaná kapitulácia nemeck. vojsk v Remeši

8.5.1945- 2. kapitulácia Nemecka v Berlíne

6.8.1945- Zvrhnutá bomba na Hirošimu

9.8.1945- Zvrhnutá bomba na Nagasaki

2.9.1945- Kapitulácia Japonska- koniec 2.sv. vojny.

VYBRANÉ SLOVÁ

B

by, aby, býk, býčí, byvol, byť, bylina, bystrý, bystrina, Bystrica, Bytča, byť (jestvovať), živobytie, bytosť, bytostný, bývalý, bývať, obývať, obyvateľ, prebývať, bydlo, bydlisko, byt, bytná, pribyť, dobyť, vy dobyť, výdobyť, dobyvať, dobyvať, dobytok, nábytok, zbytočný, nadbytočný, prebytok, úbytok, odbyť, neodbytný, prvobytný, bybola, obyčaj, obyčajný

Pozor na rozdiely!

by častica
bydlo bývanie
byť jestvovať, existovať
byt miesto na bývanie
dobyť zmocniť sa

bi rozkaz, biť palicou niekoho
bidlo palica pre vtáky
biť udierať
bit jednotka informácií
dobit veľmi zbit

M

my, mykať, myknúť, zamykať, odmykať, pomýkov, mýliť sa, mylný, omyl, myslieť, myšlienka, myseľ, premýšľať, zmysel, úmysel, výmysel, priemysel, mys, myš, umyť, umývať, pomyje, mydlo, Myjava, mýto, mýtnik, čmýriť sa, hmýriť sa, hmyz, smyk, priesmyk, šmýkať sa, šmyknúť sa, šmyk, šmykl'avka, žmýkať

Pozor na rozdiely!

my všetci
mýlka chyba
mýli sa robí chyby
zmyje zbaví nečistoty
mykať fahať, škibať

mi mne, datív zámena ja
Milka ženské meno
milý obľúbený, príjemný
zmije vretenice
mihaf (sa) robiť rýchle pohyby

MAKOVINY

Makoviny

Aktivity Zelenej školy

Školský rok 2012/2013

Beseda o pitnej vode v obci

Dňa 12.12.2012 sme mali besedu s našim starostom ,Ing. Mariánom Masnicom ,ktorý prijal pozvanie od našich EKO-hliadok zo Zelenej školy. Bola zameraná na problematiku pitnej vody v obci. Dozvedeli sme sa mnoho zaujímavých informácií, napríklad ako sa v našej obci zhromažďuje, čistí a distribuuje voda, ako sa upravuje tlak vody, aby nám neroztrhala vodovodné potrubie. Napokon nás náš pán starosta ubezpečil a presvedčil o tom, že voda, ktorú pijeme je absolútne čistá a nezávadná a tieto tvrdenia nám podložil aj správou kontrolnej firmy, ktorá sa stará o rozbery pitnej vody v obci. Na záver chceme poďakovať pánovi starostovi za jeho čas a ochotu prísť nám povedať o našej pitnej vode.

Aktivity FS Makovníček

Folklórny súbor Makovníček v súčasnosti pri ŠSŽ Makov prostredníctvom početných vystúpení už **štyri roky šíri** ľudové tradície, piesne, hry a povedačky, ktoré sa zrodili v minulosti na kysuckých pasienkoch, v humnách, alebo len tak odpozorovaním života dospelých - ich tvrdých, mozolnatých, majstrovských rúk a ľudovej múdrosti. Začiatky folklórneho súboru pri ZŠ Makov siahajú do roku **2008**. V rokoch 2009-2011 v rámci projektu „**Deti, pesničky a tance nepoznajú hranice**“ so súborom Valášek z Velkých Karlovíc sa zrodil jeho názov „**Makovníček**“.

Od roku 2009 uskutočňuje Makovníček svoje prvé kroky.

V tomto školskom roku uskutočnil už nasledujúce vystúpenia :

- 09.09.2012 - II. Medzinárodný festival „Loučení s létem“ - Velké Karlovice - na ktorom v pásme „Hrajme sa, hrajme“ približuje nielen vandrovkú mladého drotára a zrod remesiel, ale hlavne zábavu detí, ktorou si v minulosti krátili čas kde inde, ako na pasienku pri pasení hydiny.
- 22.09.2012 „Deň európskej spolupráce 2012“ - Strážnica, kde potešili prítomných s pásmom „Hrajme sa, hrajme“ a „U muziky“, s hrou na svadbu.
- 26.10.2012 „Vystúpenie súboru v partnerskej obci Hvozdná“ v rámci cezhraničnej spolupráce, kde detskou fantáziou prepojil pásma „Hrajme sa, hrajme“ a „U muziky“.
- 05.12.2012 „Mikuláš“ - DK Makov. Na stretnutie so Sv. Mikulášom si folklórny súbor Makovníček pripravil pásmo vianočných zvykov, kolied a vinšov z regiónu Kysúc v makovskom nárečí, ktorým urobil radosť Mikulášovi a zároveň vniesol predvianočnú atmosféru do ZŠ Makov.
- 08.12.2012 „Vystúpenie FS Makovníček na Mikulášskom jarmarku v partnerskej obci Hutisko-Solanec v rámci cezhraničnej spolupráce taktiež s pásmom vianočných zvykov, kolied a vinšov z regiónu Kysúc v makovskom nárečí.
- 16.12.2012 „Večer vianočných prianí“ - vianočná akadémia obce Makov, na ktorej sa FS Makovníček predstaví so svojou vianočnou choreografiou, ktorou zavŕši svoju činnosť v tomto kalendárnom roku.

MAKOVINY

Makoviny

TICHÁ NOC

Po anglicky

Po nemecky

Silent night, holy night,
All is calm, all is bright
Round yon virgin mother and Child.
Holy Infant, so tender and mild,
Sleep in heavenly peace,
Sleep in heavenly peace.
Silent night, holy night,
Shepherds quake at the sight;
Glories stream from heaven afar,
Heavenly hosts sing Alleluia!
Christ the Savior is born,
Christ the Savior is born!

Stille Nacht! Heil'ge Nacht!
Alles schläft; einsam wacht
Nur das traute hoch heilige Paar.
Holder Knab' im lockigten Haar,
|: Schlafe in himmlischer Ruh! :|

Stille Nacht! Heil'ge Nacht!
Gottes Sohn, o wie lacht
Lieb' aus deinem göttlichen Mund,
Da uns schlägt die rettende
Stund'.
|: Jesus in deiner Geburt! :|

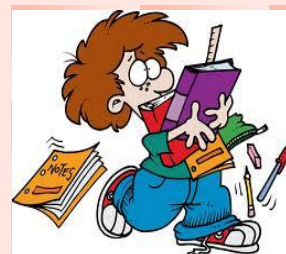
Vážená pani učiteľ'ka s pokorou priznávam, že som lajdák a na dnešnú hodinu nie som pripravený/á.

Meno žiaka/žiačky.....

Dátum.....

Podpis učiteľ'a.....

December 2012 /2013

MAKOVINY